

VSE JE POD KONTROLO

Režija:

Metod Pevec

Scenarij:

Metod Pevec, Damjan Kozole

Fotografija:

Karpo Godina

Glasba:

Gojmir Lešnjak, Boris Jurjevčič

Igrajo:

Davor Jureško, Janez Starina, Jože Babič, Jette Vejrup-Ostan

ZDRAVLJICA

Režija:

Damjan Kozole

Scenarij:

Petre Nikolov

Fotografija:

Karpo Godina

Igrajo:

Ivan Rupnik, Zvezdana Mlakar, Emil Filipčič, Gojmir Lešnjak, Boštjan Hladnik

KRIŽCI IN KROŽCI

Scenarij in režija:

Aleksandra Vokač

Fotografija:

Karpo Godina

Glasba:

Stewart Dunlop

Igrajo:

Rasim Softič, Barbara Babič

Za razliko od treh kratkih filmov lanskoletne dobre letine AGRFT (**Koza je preživela, Balkanski revolveraši, Zakaj jih nisem vse postal**), ki jih je zdru-

ževala odsotnost govorjene besede, pričujoči filmi nimajo skupnega vsebinskega označevalca. Njihova povezovalna točka je tehnična plat oz. način produkcije, saj je pri vseh kratkometražnih sodelovala ista ekipa, nastali pa so tudi v isti produkciji (E-motion film, Viba, TV Slovenija).

Vse je pod kontrolo Metoda Pevca je satirični prikaz vojne v Sloveniji in edini od treh filmov, ki izdela zgodbo. Režiser je v pol ure prikazal groteskno situacijo na obmejni (zahodni) karavli, kjer tudi v zgodovinskih trenutkih prevladajo človeške strasti. Človeški faktor kot pomemben element vsake vojaške strategije, je v Pevčevem filmu bolj odvisen od pritlehnihih strasti kot od ljubezni do domovine. V filmu seveda nastopata oba glavna tipa: balkanski poveljnik in poveljnik slovenskih teritorialcev. Toda glavni junak filma je pripadnik ljudstva, stari Istran, ki molze ovce na karavli. Njegov lik je tudi izvirni greh filma, saj ta ravno z njim pridobi izpovedno moč, ki preseže nekoliko prehitro razrešitev situacije in s tem tudi konec zgodbe o ljudeh na obmejni karavli. Toda harmonija med ekspozicijo in izpeljavo zgodbe je v kratkih filmih ravno tako zapletena kot v dolgometražnih. V tem primeru odpade možnost razvlečene zgodbe, kar je za gledalca vsekakor prednost. Ker med ekspozicijo in izpeljavo zgodbe obstaja tudi vrh, bi kot takega v filmu postavila prizor, v katerem stari Istran ob sončnem zahodu molze ovce in posluša radijsko pravljico. To mogoče ni ravno trenutek, ki pogojuje razplet, je pa trenutek poezije, ki ga mora vsebovati vsaka satira, če noče ostati zgolj karikatura.

Ravno ta trenutek umanjka filmu **Zdravljica** Damjana Kozoleta, ki tako predvsem karikira slovensko privrženost alkoholu. Film vsebuje zanimive oblikovne rešitve, je dinamičen in daleč od vsake slovenske filmske meditativnosti,

toda ujame se v nekatere tipične situacije iz vicev. V **Zdravljici** pogrešamo njen izvirni greh. Mogoče še bolj tudi zato, ker glavni junak neprestano greši, ko se predaja alkoholu. Film hoče tipične situacije, kot so prijatelji, ki ga radi srknejo skupaj od pamtiveka, mož pije, žena nori, on je tipičen predstavnik slovenskega srednjega sloja, ki tu in tam zaide v nočni bar, ... prenoviti z nadrealističnimi domislicami. Tak je npr. sprehod po parku z domačo živalico — ribico. Toda razmerje med takimi domislicami in čistimi situacijami iz vicev je v korist slednjih. V to smer se odločno nagiba tudi zaključni prizor filma, v katerem glavnega junaka srednjih let obkroža gruča barskih plesalk. Bolje bi bilo, če bi ga obkrožala skupina zlatih ribic. Ta moška fantazija ne obstaja? Saj zato pa imamo filme.

Toda, če oba filma že povezuje satira (Damjan Kozole je tudi koscenarist Pevčevega filma), ju vsekakor nič ne povezuje s tretjim. Če bi bil tudi tretji film hudomušen prikaz tega časa, bi lahko gledali **Tri prispevke k ...** v verziji iz devetdesetih let. Film **Križci in krožci** Aleksandre Vokač je nema meditacija o človeški nekomunikativnosti, hkrati je tudi prikaz sveta po ekološki katastrofi ali pa oboje hkrati. Nekomunikativnost je bila in bo ena večnih tem filmskih zgodb, pa tudi nezgodb. Toda tudi v primeru nezgodb, kot so **Križci in krožci**, ni več dovolj, če to temo pokažemo tako, da nekdo sledi nekomu drugemu in v celem filmu si ne prideta na doseg roke (da si ne bosta izmenjala niti besede, je tako jasno že od vsega začetka). Glavni junak igra križce in krožce sam s sabo, sam in odtujen v (dejansko?) opustošenem svetu. Tudi metafore lahko postanejo vici, če jih je preveč za prikaz istega stanja. Ali samoto bolje ponazori samo en potepuh pod mostom ali most v ruševinah in še potepuh pod njim? **Križci in krožci** so pod drugim mostom. Po kratkih filmih, ki smo jih videli v zadnjem času (končno tudi v tej trojki), vsekakor korak nazaj.

NERINA KOCJANCIC